

Glossary

Elementary School Level

Science Glossary

English / Karen

Translation of Science Terms
Based on the Coursework for
Science Grades 3 to 5.

Word-for-word glossaries are used for
testing accommodations for ELL/LEP
students.

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and Foreign Language Studies

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK
Regents of the University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Syracuse
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Albany
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S., M.S.	Saratoga
ELIZABETH S. HAKANSON	Onondaga
CATHERINE COLLINS, B.S., M.S., Ph.D.	West New York
JAMES R. TALLON, R., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., Ed.D.	Mid-Hudson
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
JUDITH CHIN, B.S., M.S.,	Queens
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York

Commissioner of Education

President of The University of the State of New York

MARY ELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including Braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234. Requests for additional copies of this publication may be made by contacting the Publications Sales Desk, Room 319, Education Building, Albany, NY 12234.

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
A	
Absorb	စိုက်သုံးတၢ်, ဆူးသဝံးထီၣ်တၢ်
Acceleration	တၢ်မၤချ့ထီၣ်တၢ်
acid rain	ဂၢ်ဆံၣ်တၢ်စူၤထံ
Adapt	တၢ်မၤဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါက့ၤတၢ်
Adaptation	တၢ်မၤတၢ်ဒ်သိး ကဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါက့ၤတၢ်
Adjust	ကျဲၤလီၤ, ကျဲၤဘၣ်, မၤလီၤတံၣ်က့ၤတၢ်
Air	ကလံၤ
air pressure	ကလံၤဆီၣ်တၢ်အသဟီၣ်
air resistance	ကလံၤတၢ်ခိၣ်ဆၢ, ကလံၤတၢ်တြီၤလီၤက့ၤတၢ်
Alto	တၢ်ကလုၢ်ကပၤ(အဲလ်ထီၣ်ကလုၢ်)
Amount	တၢ်ပၤဖျိၣ်တၢ်, တၢ်ထံအံၤထံန့ၤ
Amphibian	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢ အအိၣ်မူလၢထံဒီးဒိသ့
Analyze	ပံၣ်ထံနီၤဖးတၢ်
Anemometer	နီၣ်ထီၣ်လၢအပၤဖျါကလံၤအူတၢ်အချ့
Animal	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိ
Apply	စူးကါတၢ်, မၤဘၣ်ယ :တၢ်
Around	ဝးတရံ ၵ, လၢအယၤဝးဝး
Arrange	ကတံၣ်ကတီၤ, ရဲၣ်ကျဲၤ
Artery	သွၣ်လဲၤကျိၤ
Arthropod	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢ အအိၣ်ဒီးစုကမဲၣ်ခိၣ်ကမဲၣ်အဆၢ
Asteroid	မူဖျါၣ်ပြဲ
Atmosphere	ကလံၤလၢအအိၣ်ဒီးတရံးဟီၣ်ခိၣ်ဖျါၣ်
Atom	တၢ်မိၢ်ပျၢ်အဆံးကတၢ်
Axis	ဟီၣ်ခိၣ်ကျဲၣ်, ဟီၣ်ခိၣ်ဝၣ်ရီ
B	
Balance	ဒူးကဲထီၣ်တၢ်ခိၣ်အယၤထံသိးသိး
balanced forces	တၢ်အသဟီၣ်လၢအဒူးကဲထီၣ်တၢ်ခိၣ်အယၤထံသိးသိး
bar graph	တၢ်တုၤတၢ်ဂီၤအဒိလၢအအိၣ်ဒီးပနီၤတဖၣ်
Barometer	နီၣ်ထီၣ်လၢအပၤဖျါကလံၤအတၢ်ဆီၣ်သနံး
Battery	လီၤဆၢၣ်ဒၢ, လီၤအုၣ်
Behavior	အသကဲးပဝၣ်, အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
Beneficial	လၢအကဲဘျူးကဲဖျိၣ်, လၢအဒူးကဲထီၣ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်သ့
Best	တၢ်အဂ့ၤကတၢ်, တၢ်အပတီၢ် တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအကတီၢ်
Bird	ထီၣ်
Blink	ကဝီၤပံၣ်လုပံၣ်လု
Block	တြီၤတံၣ်တၢ်, မၤတံၣ်တၢ်ယၤတၢ်
blood tissue	သွၣ်အယဲတဖၣ်လၢအပၤဖျိၣ်အသးဒီး ကဲထီၣ်ဝဲညၢၣ်ထူၣ်ယဖံးယယံယသ့ၣ်ယသ့ၣ်
blood vessel	သွၣ်ကျိၤ
body heat	နီၣ်ကစၢ်အတၢ်ကီၢ်
Bone	တၢ်ယံတၢ်ကွဲ

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
bone tissue	တၢ်အယံအယဲတဖၣ်လၢအပၣ်ဖျိၣ်အသးဒီး ကဲထီၣ်ဝဲညှၣ်ထူၣ်ယဖံးယယံယညှၣ်ယသ့ၣ်
Brain	ခိၣ်န့ၣ်
Breathe	သၢထီၣ်သၢလီၤ
Bronchi	ကလံၤကျိၤ
buoyant force	တၢ်အသဟီၣ်လၢအဒူးအိၣ်ထီၣ်ဖိလၢထံကျါ
C	
Calculator	တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒူးတၢ်အပီးလီၤ
Camera	တၢ်ဒိတၢ်ဂီၤဒၢ
Camouflage	တၢ်မၤလီၤဂၢၢ်လီၤဘၢတၢ်
Capillary	သွၣ်ကျိၤပြဲ (ထဲသီးသီးဒီးခိၣ်သ့ဆူၣ်)
Carnivore	ဆၢဖိကီၢ်ဖိလၢအအိၣ်တၢ်ညှၣ်
Caterpillar	သံမိၢ်ပိၤ
cause-and-effect	တၢ်ဒူးကဲထီၣ်တၢ်ဒီးတၢ်မၤအသး
Cell	တၢ်အယဲၤဆံးကတၢၢ်
cell membrane	တၢ်အယဲၤဆံးကတၢၢ်အသလီၤ
cell wall	တၢ်အယဲၤဆံးကတၢၢ်အတၢ်ခွၣ်ယၢ်
Celsius (C°)	တၢ်ထီၣ်တၢ်ကိၢ်တၢ်ခူၣ်အနီၣ်ဂံၢ်ထံး (C°)
centimeter (cm)	တၢ်ထီၣ်တၢ်အလဲၢ်အထီၣ်အနီၣ်ဂံၢ်ထံး (cm)
central nervous system	န့ၣ်အတၢ်ဆီလီၤသးအကျိၤအကျဲအမိၢ်ပုၢ်
Change	တၢ်ဆီတလဲ, တၢ်လဲလိၣ်
change of direction	တၢ်ဆီတလဲတၢ်အကျိၤလီၤ
change of motion	တၢ်ဆီတလဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ
change of speed	တၢ်ဆီတလဲတၢ်အချ့
Characteristic	တၢ်အပနီၣ်အက့ၢ်အဂီၤ မ့တမ့ၢ် အကံၢ်အစီအိၣ်လၢတၢ်တမံၤမံၤ
Chemical	ဂၢၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံ, လၢအဘၣ်ယးဒီး ဂၢၢ်အသံၣ်အကျိၤအကျဲ
chemical change	တၢ်လဲလိၣ်ထီၣ်အသးတမံၤမံၤလၢအဘၣ်ယးဒီးဂၢၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံလၢအကဲထီၣ်က့ၤအသးဒိလၢအလီၢ်တသ့
chemical property	တၢ်တမံၤမံၤလၢအဟဲကဲထီၣ်အသးလၢ ဂၢၢ်အတၢ်ဒီဆၢအပူၤ
chemical weathering	မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤလၢအကဲထီၣ်လၢဂၢၢ်အတၢ်ဒီဆၢတဖၣ်အယိ
Chlorophyll	တၢ်လၢမၤလၢဟ့ထီၣ်သ့ၣ်လၢ
Chloroplast	က့ၢ်ဂီၤလၢအမၤလၢဟ့ထီၣ်သ့ၣ်လၢအအိၣ်လၢသ့ၣ်တထူၣ်အပူၤ
Choose	ယုထၢထီၣ်တၢ်
cinder cone volcano	ကစၢၣ်မ့ၣ်အူ အမ့ၣ်အူအုၣ်အဖျၢၣ်ခိၣ်စူ
Circuit	တၢ်အကျိၤ, ပနီၣ်တရံးကဝီၤ
circulatory system	လၢအဘၣ်ယးဒီးနီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ထံအတၢ်လဲၤတရံးဝုၤဝီၤအသး
cirro-	တၢ်အၢၣ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်အဘၣ်စၢၤ
cirrus cloud	တၢ်အၢၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအလွဲၢ်အဝါဒီးဘူဝဲ
Classification	တၢ်နီၤဖးတၢ်အကလုၣ်အဆၢ
Classify	နီၤဖးလီၤအတၢ်အကလုၣ်အဆၢ
Claws	ဆၢဖိကီၢ်ဖိထီၣ်ဖိလံၣ်ဖိအစုမ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်
Climate	ဘၣ်ယးဒီး တၢ်စူၤ, တၢ်ဂိၢ်, တၢ်ကိၢ်, တၢ်သ့တၢ်ယု, ကလံၤသီၣ်ဂီၤ
Cloud	တၢ်အၢၣ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
Collect	ပတ်ဖိုင်, ထာဖိုင်
Color	အလွန်
Column	ကျိုထီထိုင်
Comet	ဆန်မဲင်ထီ
Common	လၢအမၤညီန့ၢ်အသး, လၢအမၤသးခဲအံၤခဲအံၤ
Community	ပုၤအတၢၢ်, ပုၤလၢအအိၣ်ယုၣ်ဆိးယုၣ်လၢလီၤတပူၤယီ
Compare	ထီၣ်သကြီၤ, ပတ်သကြီၤ
Compass	ဒီလွၢ်ဝီၤ (တၢ်အပိးလီၤတခါလၢ ယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်အကျိၤလီၤ)
Competition	တၢ်ပြၢလိၣ်အသး
composite volcano	ကစၢၢ်မုၢ်အူလၢအပတ်ဖိုင်ပတ်တံၤအသးဒီးတၢ်အါမံၤ
compost pile	တၢ်ပူၣ်အအုၣ်အကျၢၣ်လၢအမၤဝုၤထီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်
Compound	ပတ်ဖိုင်တၢ်, ဃါယုၣ်တၢ်, ကျၢၣ်ကျိယုၣ်, ဒုးကဲထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ပတ်ဖိုင်တၢ်တမံၤမံၤအပူၤ
compound microscope	တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢအမၤဖျါဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးဆဲးဖိလၢတဖၣ်လၢအကျၢၣ်ကျိယုၣ်သး
Computer	ဒိၣ်ဖျါထၢၣ်
Conclusion	တၢ်ကျၢၢ်တၢ်ကျၢၤတၢ်
Condensation	တၢ်သဝံပျိၣ်လဲဆူထံ
Condition	တၢ်အိၣ်အသး, တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤ
Conduction	တၢ်ဆုၤလီၤတၢ်အထံတၢ်အနီၣ်ဖျါကျိၣ်တီၤတဖၣ်
Conductivity	လၢအသုဆုၤလီၤဒုးလဲၤဒီဖျါလီၤသဟီၣ်, တၢ်ကိၢ်, ဒီးဝုၤဝုၤ
Conductors	တၢ်အပိးအလီၤသ့တဖၣ်လၢအသုဒုးလဲၤဒီဖျါ လီၤသဟီၣ်, တၢ်ကိၢ်, ဒီးဝုၤဝုၤ
Conservation	တၢ်ကွၢ်ဒီတဒၢန့ၢ်အတၢ်အိၣ်အသးလၢပခိၣ်ပယၢၤဝးဝး
Consumer	ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ် လၢအအိၣ်တၢ်ဒီးစူးကါတၢ်
Contain	တၢ်ပတ်ယုၣ်
Container	တၢ်ပူၤတၢ်လီၤ, တၢ်ဒၢ
Content	တၢ်အိၣ်လၢတၢ်တခါခါအပူၤ
Convection	တၢ်ဟဲသကိးတပူၤယီၤလၢတၢ်ပတ်ဖိုင်လီၤလီၤဆီဆီအဝီၢ်
Crest	ဆီ မ့တမ့ၢ် ထီၣ် အခိၣ်သ့ၣ်
Crust	ဟီၣ်ခိၣ်အဖီခိၣ်အကထၢ
Crystal	လၢၢ်ဖျါကလၢ, လၢၢ်ဝါဆ့
cubic centimeter	လၢအဘၣ်တၢ်သူအီၤဒ်သိးအကပတ်ဖျါလၢ တၢ်ထီၣ်တၢ်တဲၤအံၤမုၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်တမံၤမုၢ်အတၢ်ကြီၢ်
Cycle	ကွီၤ, တၢ်မၤအသးတဝီၣ်တဝီ
Cytoplasm	တၢ်အိၣ်လၢတၢ်အယဲၤအဆဲးကတၢ်အပူၤ
D	
Dam	ထံတမၢၣ်, တၢ်ဘျီထီၣ်တၢ်လၢအခိၣ်ထံကျိ လီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်နီၣ်ဒ်သိးကမၤန့ၢ်ထံအဝီၢ်
Data	တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤပတ်ဖိုင်
data table	တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤအလံၣ်တီၤဖျါ
Decomposer	တၢ်လၢအမၤအုၣ်သံကျၢၣ်သံတၢ်
Decrease	တၢ်လီၤဆဲးလီၤစ့ၤ
Define	ဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အခိၣ်ပညီ
Definite	တၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး, လၢအအိၣ်ဒီးအဆၢလီၤတၢ်လီၤဆဲး

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
Density	တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်လိာ်အသး
Deposition	တၢ်ပၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပၣ်တုၢ်တၢ်အသးအကၢ်
Derived	တၢ်ဟဲလီၤစၢၤ, တၢ်မၤန့ၢ်တၢ်အသးအကၢ်တမံၤမံၤလၢ တၢ်တမံၤ
Describe	မၤဖျါထီၣ်, တဲဖျါထီၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်
Design	တုတၢ်အက့ၢ်အဂီၤ
Development	တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်
Diagram	တၢ်အက့ၢ်အဂီၤအသက့ၢ်
Die	သံ, လဲၤပူၤကွဲၣ်တီၣ်ခိၣ်
Difference	တၢ်လီၤဆီလိာ်သး
digestive system	တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဝဲၣ်ဘျးတၢ်အိၣ်
Direction	တၢ်အကျိၤလီၤ, တၢ်နဲၣ်ကျဲ
Directly	လီၤလီၤကျၢကျၢ, တဘျီယီ
Discuss	ကတိၤတၢ်တီၣ်သကိး
Disperse	တၢ်လီၤဖးပြဲပြဲ
Distance	တၢ်ဒုၣ်စၢၤ, တၢ်စီၤစ့ၤ
Distribute	ဟ့ၣ်နီၤလီၤရၢလီၤ
Draw	ထူးတၢ်, တွံၣ်တၢ်, တုတၢ်ဂီၤ
E	
Earth	တီၣ်ခိၣ်
Earthquake	တီၣ်ခိၣ်ဟူး
Earthworm	ထိးကလဲၣ်
Eat	အိၣ်တၢ်
Echo	တၢ်သိၣ်ဩ, တၢ်ကလုၢ်သိၣ်ကဒါတုၤ, သိၣ်ဆၢတုၤ
Ecosystem	တၢ်မူတၢၤ
Effect	တၢ်ကဲထီၣ်လၢ တၢ်မၤအသးတမံၤမံၤအယီ
Efficient	လၢအသုတၢ်လုၤတုၣ်လုၤတီၤ
Egg	တၢ်ဒံၣ် (ဆီဒံၣ်, ထီၣ်ဒုၣ်ဒံၣ်)
electric	လီမုၢ်အူ
electric current	လီမုၢ်အူယွၤလီၤအကျိၤ
electrical energy	တၢ်အဝဲၣ်အဘိလၢအဘၣ်တၢ်ထူးထီၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢလီမုၢ်အူ
electromagnet	လီမုၢ်ထံးနီၤ, လီမုၢ်ထံးကိၣ်လိၣ်လၢတၢ်ဘဲယၢ်အိၣ်ဒီးလီသ့ပျံးဒီးကဲထီၣ်ထးနီၤ
electromagnetism	လီမုၢ်ထံးကိၣ်လိၣ်ကဲထီၣ်ထးနီၤဖျိ လီၤသတီၣ်လဲၤတရံးအိၣ်အယီ
electron	တၢ်တဟီၣ်အဆံးကတၢ်တမံၤလၢအအိၣ်လၢအဲၤထီၣ်အပူၤ
elements	တၢ်အသးအကၢ်ဝဲၣ်စီသ့ၣ်တဖၣ်
elevation	တၢ်ကစီၤထီၣ်ထီ
eliminate	ဒူးဟးထီၣ်ကွဲၣ်, တၢ်တမၤယုၣ်တၢ်လၢၤ
emit	ဆၢထီၣ် မ့တမ့ၢ် ဒူးဟးထီၣ် တၢ်တမံၤမံၤ
energy	တၢ်ဝဲၣ်တၢ်ဘိ, ဝဲၣ်သတီၣ်
energy resources	တၢ်လၢအဒူးကဲထီၣ်ဝဲၣ်သတီၣ်တဖၣ်
environment	န့ၢ်ဆၢၣ်ခိၣ်ယၢၤ
equal	ဒ်သိးသိး, ထဲသိးသိး
erosion	တၢ်အိၣ်ကလိၤ, တၢ်မၤလုၤကွဲၣ်တၢ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
error	တၢ်ကမၢ်, တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်တၢ်တမံၤမံၤ
eruption	တၢ်ပိၢ်ဖးထီၣ်, တၢ်သဖွဲထီၣ်, တၢ်ဖျိးထီၣ်
esophagus	ကိၣ်ယူၢ်ဘိ, တၢ်အိၣ်ကျိၤ
establish	မၤကဲထီၣ်တၢ်, ခုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်
estimate	တၢ်ခွးတယၢ်
estimation	ခုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်တယၢ်တၢ်တမံၤမံၤ
evaluate	ဆၢတဲၣ်အလုၢ်အပူၤ, သမံထံတၢ်အလုၢ်အပူၤ
evaporate	သဝံထီၣ်ကွဲၣ်
evaporation	သဝံထီၣ်ကွဲၣ်လဲလိာ်အသးဆူတၢ်သဝံ
evidence	တၢ်အံၣ်အသး
example	တၢ်အဒိအတဲၣ်
exercise	တၢ်မၤနီၣ်ဒိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, တၢ်ဂဲၤလိ
exoskeleton	ယံတကီၣ်လၢအဒိသဒၢတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး
experiment	စဲအံၣ်တၢ်မၤကွၢ်
explain	တဲန့ၢ်ပၢၢ်, တဲဖျါထီၣ်တၢ်
external	လၢအချၢ, လၢခိတခီ
eyes	မဲၣ်ချဲ
F	
fact	တၢ်ဂ့ၢ်လၢအမ့ၢ်အတီ, တၢ်ဂ့ၢ်လၢအမၤအသးနီၣ်နီၣ်
factor	တၢ်ဂ့ၢ်လၢအခုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တမံၤမံၤ
Fahrenheit (°F)	တၢ်ထီၣ်တၢ်ကိၣ်အနီၣ်ဂံၢ်ထံး (ဖဲရံၣ်ဟဲး) (°F)
fault	တၢ်ကမၢ်
feather	ထီၣ်ဆူၣ်, တၢ်အဆူၣ်အခံး
feature	ခုးအိၣ်ဖျါတၢ်အက့ၢ်အဝီၤလၢအလီၤဆီ
features	တၢ်အက့ၢ်အဝီၤလၢအလီၤဆီတဖၣ်
fins	ညၢ်အရ, ညၢ်အခံးတဖၣ်
fish	ညၢ်
fixed pulley	ပၣ်ရဲးသၢ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤကျၢၤကျၢၤ
float	ထီၣ်ဖိ, လီၤထွဲ, ခံကွဲၣ်
flood	ထံခိၣ်ဘၢတၢ်, တၢ်လုၢ်ဘၢတၢ်
flowers	ဖီတဖၣ်
food chain	တၢ်အိၣ်ထးသွဲ
food web	တၢ်အိၣ်ပွၣ်
force	တၢ်မၤဆူၣ်, တၢ်အသဟီၣ်
form	မၤအက့ၢ်အဝီၤ, ဟံးန့ၢ်အက့ၢ်အဝီၤ
former	လၢညၢ်, လၢပျၢၤလၢသီ
formula	တၢ်ဘျၢအကျဲလၢပုၤကစူ ဝဲကဲအဝီၢ်
fossil	တၢ်လၢပျၢၤလၢကစၢၤအအိၣ်လီၤတဲၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဖိလၢ်
fossil fuel	န့ၢ်ဆၢၣ်အမ့ၢ်ဆၢၣ်, န့ၢ်ဆၢၣ်ဂၢ်သဝံ
frequency	ကွဲၣ်လဲလိာ်အလပီအထီၣ်အလီၤအယူၣ်, တၢ်မၤအသးခဲအံၤခဲအံၤအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ခွး
friction	တၢ်ဘၣ်တြုၢ်လိာ်အသး
fruit	တၢ်သုတၢ်သၢ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
fulcrum	တၢ်တူထီၣ်တၢ်, နီၣ်တူ
function	တၢ်မၤလၢအလီၤဘၣ်တၢ်, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ
fur	တၢ်အဆူၣ်ကပုၣ်လုၣ်
G	
galaxy	ဆၢၣ်ကရူၢ်တဖၣ်, ဆၢၣ်ဘုမုၢ်
gas	ဂၢၢ်သဝံ, တၢ်သဝံ
generation	စိၤ, ပုၤတစိၤ
generator	စဲးဖိကဟၣ်လၢအဒူးကဲထီၣ်လီမုၢ်အူ
germinate	လိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်
germination	တၢ်လိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်ဒီးမဲထီၣ်တၢ်
glacier	ထံလီၤသကၤကျိ, ထံသကၤကိၢ်လိၣ်ဖးဒိၣ်
graduated cylinder	ဖျၢၣ်ပီၤလၢအထီၣ်အထံအနိတၢ်အကြိၢ်
gram (g)	တၢ်ထီၣ်တၢ်ခဲကွၢ်စိကွၢ်အနီၢ်ဂံၢ်ထံး (g)
graph	တၢ်တုတၢ်ဂီၤအဒိလၢအအိၣ်ဒီးအပနိတဖၣ်
graphic	လၢဘၣ်တၢ်ဖဲဖျါထီၣ်ဒိတၢ်ဂီၤအသိး
gravity	တၢ်ထူးယၢ
greatest	တၢ်အဝုၤ, အဒိၣ်, အထီကတၢ်
green plant	တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလိယု
ground	ဟီၣ်ခိၣ်ညၢၣ်
groundwater	ထံလၢအဘၣ်တၢ်ခူၣ်န့ၢ်မၤန့ၢ်အိၤလၢဟီၣ်ခိၣ်
grow	ဒိၣ်ထီၣ်, မဲထီၣ်
growth	တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်
H	
habitat	တၢ်လီၢ်လၢတၢ်မူတၢ်မဲအိၣ်ညီန့ၢ်အလီၢ်
hail	ထံလီၤသကၤအဖျၢၣ်အဖဲလီၤဒိတၢ်စူၤအသိး, သူၣ်
hair	တၢ်အဆူၣ်
hand lens	မဲၣ်ထံကလၢလၢအထူးဖျိၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤ
hardness	တၢ်လၢအကီၤ
harmful	လၢအမၤဟူးဂူၢ်ဟးဂီၤတၢ်သ့, လၢအမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဘၣ်ဆါတၢ်သ့
health	တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့
healthy habit	လုၢ်လၢၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်
hearth	ဖၣ်ကွၢ်ထံး, သးဖျၢၣ်
heart muscle	သးဖျၢၣ်ညၢၣ်ထူၣ်
heat	တၢ်ကိၢ်
heat energy	တၢ်ကိၢ်အဂံၢ်အသဟီၣ်
herbivore	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအအိၣ်ဒၣ်ထံတၢ်မုၢ်တၢ်ဘိ
hibernation	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိအိၣ်ဒူးဖဲတၢ်ဂိၢ်ကတီၢ်
host	တၢ်လၢအတူၢ်လိၣ်ခိၣ်ဆါတၢ်
human	ပုၤကညီ, ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ
humidity	တၢ်စုၣ်စီၣ်, ထံအတၢ်အိၣ်ထံအံၤထဲန့ၤလၢကလံၤကျိ
hurricane	ကလံၤသဝံးလၢအဆူၣ် ဟဲယုၣ်ဒီးတၢ်စူၤ, လီၢ်ဂံၢ်ဒီး, ဒီးလီၢ်ပိၢ်လီၤသဲလီၤ

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
hygrometer	တၢ်ထီၣ်ထံအတၢ်အိၣ်ထံအံၤထဲန့ၤလၢကလံၤကျါအနီၣ်ဂံၢ်ထံး
Hypothesis	တၢ်လၢတၢ်တယၢ်ဒီး ဆိကမိၣ်ပၢၤလၢအဘၣ်
I	
identify	ဗူးနဲၣ်ဖျါထီၣ်
identical	လၢအဒိးသီးသီး, လီၤဂၢ်ခဲလၢဂၢ်ခဲဆ့
igneous rock	လၢဂံၢ်ကလုာ်ဖးဒိၣ်တမံၤ
illuminate	မၤကပီၤထီၣ်တၢ်, ဗူးလီၤဘၣ်တၢ်ကပီၤလၢတၢ်တမံၤမံၤအလီၤ
illustrate	ပၢၤဖျါထီၣ်တၢ်လၢတၢ်ဒိတၢ်တဲၣ်အပူၤ
inclined plane	တၢ်အလီၤတၢ်စွၤလၢအသန့ၣ်တခီ
increase	တၢ်မၤအါထီၣ်တၢ်
Independent variable	တၢ်လဲလိာ်အသးလၢအတဒီးသန့ၤအသးလၢတၢ်အဂၤ
indicate	ဗူးနဲၣ်ဖျါတၢ်
inference	တၢ်ဆိကမိၣ်ဗူးဘၣ်ထွဲက့ၤတၢ်
information	တၢ်ကစီၣ်
inherit	ဟ့ၣ်သါတၢ်န့ၢ်သါ
inherited adaption	တၢ်မၤဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါက့ၤဟ့ၣ်သါတၢ်န့ၢ်သါ
inherited trait	ဟ့ၣ်သါတၢ်န့ၢ်သါလုၢ်လၢၤသကဲၣ်ပဝးလီၤဆီ
inquiry	တၢ်သံကွၢ်သံဒီး, တၢ်ယုသ့ၣ်ညါ
insect	တၢ်ဖိယၢ်ဆံးဆံးတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး အခိၣ်ယုဒီးဒီးအနီၣ်ခိဘၣ်တၢ်နီၤဖးအီၤသၢတီၤ
insulator	တၢ်အပိးလီတမံၤလၢအဘၣ်တၢ်သူအီၤလၢကတၢ်တြီယာ်တၢ်ကီၢ်, တၢ်သီၣ်, လီၤသဟီၣ်ဒီးဂ့ၤဂၤ
interact	တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးယၢ်ဒိယၢ်ဒိ
internal	လၢအညါပူၤ, လၢအအိပူၤ
interpret	တဲဖျါထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤအခီပညီ
interval	တၢ်အကတီၢ်လၢတၢ်မၤအသးခဲမံၤအဘၣ်စၢၤ
invertebrate	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအပျီၢ်ပံတအိၣ်
investigate	သမံသမိးတၢ်, ဃီထံသ့ၣ်ညါတၢ်
J	
jaw	ခၢၣ်, ခၢၣ်ယံ
jellyfish	ခူၣ်, ပီၣ်လဲၣ်ညၢၣ်တကလုာ်လၢအဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဖျါအီၤသ့အိၣ်ဒီးအမံၤခဲလၢဆံး, ထီ, စူဒီးဆံးတၢ်
joint	တၢ်အဆၢ, တၢ်အကမဲၣ်
journal	တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါတနံၤဘၣ်တနံၤ (တၢ်လၢနမၤ, နထံၣ်)
K	
kilogram (kg)	ကံလိၣ်ကြၢၣ်, တၢ်အတယၢ်နီၣ်ဂံၢ်ထံး (kg)
kiloliter (kl)	တၢ်ထီၣ်အထံအနီၣ်အတယၢ်နီၣ်ဂံၢ်ထံး (ကံလိၣ်လံထၢၣ်) (kl)
kilometer (km)	တၢ်ထီၣ်တၢ်စွဲၤနီၣ်ဂံၢ်ထံး (ကံလိၣ်မံထၢၣ်) (km)
kinetic energy	တၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤ ဂံၢ်သဟီၣ်
kingdom	ဘီမုၢ်
kitten	သၢၣ်မံယီၤဖိ

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
knowledge	တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်
L	
label	ကွဲးနီၣ်တၢ်အမံၤအသၣ်ဒီးဒူးဝဲးဘူးထီၣ်ယၢ်လၢအလီၤ
land	ဟီၣ်သဒိၣ်လီၢ်
landslide	ဟီၣ်ခိၣ်လီၤလၢၣ်, ကစၢၢ်လီၤလၢၣ်
large intestine	ပံၣ်ဖးဒိၣ်
larva	တၢ်ဖိလံ ၁ဖိယၢ်ထီၣ်ရီၤအဒိၣ်မၤအသးဒီးလၢၢ်အသးဒီးဟူးဝဲတဖၣ်
latitude	ဟီၣ်ကွီၤဒါ, တၢ်ဒုၣ်စၢၤအလီၢ်တတီၤလၢအံၣ်ခွဲးထၢၣ် ကလံၤစိး မ့တမ့ၢ် ကလံၤထံး
lava	လၢၢ်ထံၣ်ကိၢ်သွးလၢအဟဲထီၣ်လၢၤ ကစၢၢ်မ့ၣ်အူအပူၤ
leaf	သ့ၣ်လၢၣ်, တၢ်အလၢၣ်
learned	လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်
learned adaptation	လုၢ်လၢၢ်သကဲးပဝၣ်လီၤဆီၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ်
least	အစ့ၤကတၢၢ်
leaves	သ့ၣ်လၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
leg	ဒိၣ်
length	တၢ်အထီ
levee	တၢ်ဒုၣ်ဖျၢၣ်ဖျၢၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဘိၣ်အိၣ်လၢထံၣ်ကျိကပၤလၢကကြီၤဆၢထံၣ်ဒိၣ်နိယွၤအဂီၢ်
lever	နီၣ်တကၤ, စုးလံးလၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အိၣ်
life cycle	သးသမူတၢ်လဲၤကဝီၤ
life span	သးသမူတၢ်ဆၢကတီၢ်အယုၣ်
light	တၢ်ကပီၤ
lighting	တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဟ့ၣ်တၢ်ကပီၤ, လီမ့ၣ်အူအပီးအလီ
line graph	တကွီၣ်ဒိၣ်လၢအအိၣ်ဒီးပနိတဖၣ်
lines of force	တၢ်မၤဆူၣ်တၢ်အကျိၤအကျဲၤ
liquid	တၢ်အထံအနီ
list	တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤ
liter (L)	တၢ်ထီၣ်တၢ်ထံတၢ်နိအနီၣ်ဝံၣ်ထံး (လံး :ထၢၣ်) (L)
live	အိၣ်မူ, အိၣ်ဆိး
living	တၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဝဲၤ
living thing	တၢ်လၢအအိၣ်မူသ့ၣ်တဖၣ်
location	တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤ
lunar eclipse	တၢ်ယူၢ်လၢ
lungs	အပသိၣ်
luster	တၢ်ကကြၢၣ်ကကြိၣ်
M	
magma	လၢၢ်ထံၣ်လၢအကီၢ်လၢအအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢၣ်
magnet	ထးနါ
magnetic field	ထးနါအလီၢ်ကဝီၤ
magnetic force	ထးနါအဝံၣ်သဟီၣ်
magnetism	ထးနါအသဟီၣ်
magnifier	တၢ်အပီးအလီၤတမံၤလၢအဒူးအိၣ်ဖျါတၢ်တဖၣ်ဒိၣ်န့ၣ်အမ့ၢ်တၢ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
maintain	အံးကုၤကွၢ်ကုၤ, ရဲၣ်သဲတတီၤ
major	လၢအမ့ၢ်တၢ်အမိၢ်ပုၤ, လၢအဒိၣ်တက့ၢ်
mammal	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအဒူးအိၣ်န့ၢ်အဖိ
mass	တၢ်ကၢကီၢ်လိၣ်ထီၣ်သး, တၢ်ကီၢ်လိၣ်
mates	ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိဒိမိၢ်ဖါ
matter	တၢ်အသးအကၢၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ပိၢ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
measure	နီၣ်ယိၣ်, နီၣ်ထီၣ်, နီၣ်တဲၣ်
mechanical	လၢအဘၣ်ထွဲဒီးစဲးဖိကဟၣ်
mechanical energy	စဲးဖိကဟၣ်ဝံၣ်သတီၣ်
metamorphic rock	လၢဂံၢ်လၢအက့ၢ်အဝီၤလဲလိၣ်အသးတဆီဘၣ်တဆီ
metamorphosis	တၢ်လဲလိၣ်အက့ၢ်အဝီၤတဆီဘၣ်တဆီ
meter (m)	နီၣ်ထီၣ်, မံထၢၣ် (m)
meter stick	တၢ်အပိးအလီၤလၢအထီၣ်ခွဲးဒီးကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလီၤတၢ်
method	တၢ်မၤအကျဲ
metric ruler	တၢ်ထီၣ်ခွဲးမံထၢၣ်ဒ်တၢ်အယုၣ်နံးခိၣ်သ့ၣ်
microscope	တၢ်ပီးတၢ်လီၤလၢအမၤဖျါဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆဲးဆဲးဖိ
migration	တၢ်သူးအလီၢ်အကျဲဆူတၢ်လီၢ်အဝၤ
milligram (mg)	မံလံၣ်ကြၢၢ် (mg)
millimeter (mm)	မံလံၣ်မံထၢၣ် (mm)
mineral	န့ၢ်ဆၢၣ်တၢ်အသးအကၢၣ်လၢအအိၣ်လၢတီၣ်ခိၣ်လၢၣ်
mitochondria	မ့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်ဝဲအယဲၤဆဲးကတၢၢ်ပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးအပူၤဒီးမၤတၢ်လၢတၢ်သါထီၣ်သါလီၤတၢ်ဝီၢ်
mixture	တၢ်ကျဲၣ်ကျိယုၣ်အသး
models	ဒူးအိၣ်ကဲထီၣ်တၢ်အက့ၢ်အဝီၤ, တၢ်အဒိအတဲၣ်
moisture	တၢ်ဘၣ်စီၣ်တခိၣ်တဆဲး
molecule	ဂၢၢ်စီလၢအဆဲးကတၢၢ်တကလုၣ်, တၢ်အမိၢ်ပုၤအဆဲးကတၢၢ်တကလုၣ်
mollusk	တၢ်မိၢ်ပုၤအပုၣ်လၢအဒိတဒၢန့ၢ်ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအဖျိၢ်ယံတအိၣ်
motion	တၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤ
motor	စဲး, မိထီၣ်လုၣ်, တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢအဒူးလဲတၢ်
mouth	ကိၣ်ပူၤ, ထးခိၣ်
movable pulley	ပုၣ်ရဲးသၢၣ်လၢအသူးထီၣ်သူးလီၤသ့
muscle tissue	ညၢၣ်ထူၣ်ထံးဂျူ
muscular system	ညၢၣ်ထူၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤတၢ်မၤကျိၤကွၢ်
N	
nail	စုမ့ၢ်, ခိၣ်မ့ၢ်
natural events	န့ၢ်ဆၢၣ်တၢ်မၤအသးသ့ၣ်တဖၣ်
negative	လၢအအၢ, လၢတဂ့ၤ, လၢအတအၢၣ်လီၤအီၤလီၤဘၣ်
nervous system	ထူၣ်ပျၢ်န့ၢ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ
neuron	တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးန့ၢ်တဖၣ်
niche	တၢ်လီၤဆၢၣ်လီၤတီၤလၢတၢ်ဒုၣ်ကပၤ
nimbus	တၢ်ကပီၤအကျိၤလၢအအိၣ်ဝဲတရဲးမုၢ်ဒီးလၢ, တၢ်အၢၣ်ခဲးသူးဒိၣ်
nonliving thing	တၢ်လၢအသးသမူတအိၣ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
nonrenewable	တၢ်လၢကဲထီၣ်က့ၤအသိၣ်ကဒီးတသ့
nonrenewable energy resource	ဂံၢ်သဟီၣ်တၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်လၢကဲထီၣ်က့ၤအသိၣ်ကဒီးတသ့
nose	နါဒ့
nucleus	တၢ်မူဝဲ(လ)အခိၣ်သ့ၣ်
number	နီၣ်ဂံၢ်
nutrient	တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ
O	
object	တၢ်လၢပထံၣ်အီၤ, ဖီၣ်အီၤသ့
objective lens	မဲၣ်ထံကလၢလၢအမၤဖျါခိၣ်ထီၣ်, ဆ့ၣ်ထီၣ် တၢ်မိၣ်ပုၤ
observable	တၢ်လၢပကွၢ်ထံကွၢ်ဆး အီၤသ့
observation	တၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်ယါတၢ်တမံၤမံၤ
observe	တၢ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး
obtained	မၤန့ၢ်ဘၣ်
occur	ကဲထီၣ်, အိၣ်ထီၣ်အသး
odor	တၢ်နၢတၢ်န့ၢ်
offspring	ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ် အချဲအစၢၤ
omnivore	လၢအအိၣ်တၢ်အိၣ်ကီးကလုာ်ခိး
opinion	တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမး
orbit	မူဖျါလဲၤတရံးတၢ်အကျိၤအကျဲ
order	တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်တဆိဘၣ်တဆိ
organ	နီၣ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတခါလၢအအိၣ်ဒီးအတၢ်မၤလီၤဆိဒ့ၣ်ဝဲအသိး
organ system	နီၣ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤဒွဲတဖၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
organism	တၢ်လၢအသးသမူအိၣ်
organize	ကရၢတရီၣ်ထီၣ်, နီၣ်ခိၣ်အခိၣ်တဖၣ်မၤစၢၤလိာ်အသးလၢအကျဲဒ့ၣ်ဝဲစုၣ်စုၣ်
original	တၢ်အဂံၢ်ခိၣ်ထံး
ovary	ပိၣ်မုၢ်အချဲအသ့ၣ်လီၢ်
overabundance	တၢ်အနီၣ်ဂံၢ်လၢအအါတလၢကဲၣ်ဆိး
ozone	အိၣ်ဖိ, အီးစံၣ်က့ၢ်ဂၢ်သဝံတကလုာ်
P	
parallel circuit	တၢ်အကျိၤ မ့တမ့ၢ် ပနီၣ်တရံး :ကဝီၤလၢ အသယဲၤလီၢ်သး
parasite	တၢ်လၢအမူလၢတၢ်ဂၤအလီၤ
path	အကျိၤအကျဲ
pattern	တၢ်အဒိ, တၢ်ကူတၢ်ကၤအဒိ
percent, percentage	ဖျးကယၤ, တကယၤအဖီခိၣ်ဆးအါဆးအါ
period	တၢ်အဆၢကတီၢ်
permanent magnet	ထးနါလၢအအိၣ်စံၣ်အိၣ်ကျၢၤ
phases	အက့ၢ်အဝီၤလၢအအိၣ်ဖျါဝဲ, တၢ်ပတီၢ်လၢတၢ်မၤအပူၤ
phenomena	တၢ်အခိၣ်အမုၢ်လီၤဆိ
photosynthesis	တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပတီၢ်လၢသ့ၣ်မုၢ်ဝဲၣ်ဘိအလီၤ
physical	ဘၣ်ယးဒီးနီၣ်ခိၣ်နီၣ်ခိၣ်
physical change	နီၣ်ခိၣ်နီၣ်ခိၣ်အတၢ်ဆိတလဲ
physical environment	နီၣ်ခိၣ်နီၣ်ခိၣ်ဒီးန့ၢ်ဆၢၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲ

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
physical property	နိင်ဒိနိင်ဒိဒိဒိ: စုလိင်ဒိင်ဒိင်တင်ဘင်ထွဲ
physical weathering	နိင်ဒိနိင်ဒိဒိဒိ: မူခိင်ကလံသိင်ဂီတင်ဘင်ထွဲ
pie graph	တကးတကွိုင်ဒိ
pistil	ဖိအဘိလါအချအိင်လါအပူအခိင်ထံးတခိ
pitch	တင်သိင်ဒိင်ဒိင်သိင်ဆံးအပတီဂ်
planet	မူဖျါဂ်
plant	တင်မုင်တင်ဘိ
polar	လါအဘင်ယးဒီးဟိင်စိးလိင်ကဝီ
pollen	ဖိကမူဂ်, ဖိအပြုး
pollinate	စိင်ဒိဖိကမူဂ်ဖိအပြုး
pollution	တင်မါဘင်အါဟိင်ဒိင်ကလံ, ထံဒီးဂုဂါ
position	တင်အလိင်, အလိင်အကျ
positive	လါအလါထိင်ပုံထိင်, လါအဂုဂါတခိ
potential energy	ဂ်သဟိင်လါအဂုဂါထိင်ပသိထိင်ဆူတင်တမံသုဝဲ
precipitation	တင်သဝဲလါအဟဲလိင်တင်စူထံ, မူခိင်ဖိ, ဘျှင်အသိး
predator	ပုလါအဂုဂ်ဆူဂ်ပျိဆူဂ်တင်
predict	တယင်ဆိပင်တင်
prediction	တင်ထံင်ဆိပင်စါ, တယင်ဆိပင်စါတင်
presence	တင်ဟဲပင်ဖျါထိင်အသး, တင်အခိင်ထံးအမဲင်ညါ
previous	လါညါတဘျီ, လါအပူကွိုင်
prey	ဆင်ဖိကီဖိလါအဘင်တင်ဖိင်အိင်အိါ
primary	အခိင်ကျါဂ်, လါအကါခိင်ကတင်
probable	လါအကဲထိင်သု, မါအသးသု
procedure	တင်ဖံးတင်မါအကျါအကွိုင်
process	တင်အကျါအကျ
produce	တင်မဲထိင်သင်ထိင်, တင်ဒုးအိင်ထိင်တင်
producer	တင်လါအမါကဲထိင်ဒုးအိင်ထိင်တင်
properties	တင်စုလိင်ဒိင်ဒိင်သင်တဖင်
protect	ဒီသဒါတင်
proton	ဖရိုင်တိင်(န), တင်အသးအကင်ပြုကခံဖိလါအခိင်ဒီးနူကျင်အသဟိင်
provide	မါန့ဂ်ပင်စါ, ဟျှင်နီလီမါစါ
pull	ထံးတင်, ထုးတင်
pulley	တင်ထုးတင်, တင်ထံးတင်
pupa	တင်ဆိတလဲအဘင်စါအဆါကတီဂ်လါ ဖိခင်ထီရီအခင်ဆူ တင်ဖိယင်
puppies	ထွိုင်ဖိတဖင်
push	တင်ဆိင်တင်, တင်ဆိင်ဖျိးတင်
R	
rabbit	ပခဲ
radiation	တင်ကပီဆဲးလီ, နယူချဲယါအဂ်သဟိင်
rain	တင်ဟဲစူလီ
rearrange	ရဲင်ကျဲကဒါကတင်
reason	ကွိုင်ထံဆိကမိင်တင်, ဝုလိင်ဘျီလိင်တင်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
receive	တူင်လိင်, ဒီးန့ၣ်တၢ်
record	မၤနီၣ်မၤယါ
rectum	အုၣ်ကျိၤ
recycle	ဘျီဒီးသ့ကဒါက့ၤ
reduce	မၤစ့ၤလီၤ
refer	မၤန့ၣ်တၢ်ဒီးသန့ၤ
reflect	ကပီၤဆဲးကဒါ, ဒီဆၢကဒါက့ၤတၢ်
refract	မၤက့ၣ်လီၤတၢ်ကပီၤအယဲၤ
relationship	တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သး
relative humidity	တၢ်စ့ၣ်စီၣ်အဘူးအတံၢ်
relevant	လၢအကြံး, လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဝုၢ်
remain the same	အိၣ်တုၢ်ဒီးသီးလၢညါ
renewable	တၢ်လၢအကဲထီၣ်က့ၤအသီသ့
renewable energy resource	ဝံၣ်သဟီၣ်တၢ်စ့ၣ်စီၣ်ခိၣ်လၢအကဲထီၣ်က့ၤအသီသ့
repair	တၢ်ဘျီဝုၢ်ထီၣ်က့ၤတၢ်
repel	ဖျိးကွံာ်
represent	မၤခၢၣ်စးတၢ်လၢအလီၢ်
reproduce	ထူးအိၣ်ထီၣ်ကဒီးတၢ်
reproduction	တၢ်မၤထီၣ်က့ၤကဒီးတၢ်, တၢ်ထူးထီၣ်ကဒီးတၢ်
reptile	ဆၢဖိကီၢ်ဖိလၢအသွၣ်ခုၣ်အစွါဒီးဟ့ၣ်အခံၣ်
required	တၢ်လိာ်ဘၣ်
respiratory system	တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်သါထီၣ်သါလီၤ
respond	ဒီဆၢ, မၤတၢ်ဒ်တၢ်မၤအီၤအသိး
response	တၢ်ဒီဆၢက့ၤတၢ်
responsible	လၢအအိၣ်ဒီးအမူအဒါလၢအဘၣ်ထွဲ
result	တၢ်အစၢ, တၢ်လၢအကဲထီၣ်အသး
rest	အိၣ်ဘျီ, ဆိကတီၢ်, အိၣ်ဝၢၢ်တပၢ်
reuse	စူးကါကဒါက့ၤ
revolution	တၢ်ပၢၢ်ဆၢ, တၢ်လဲလိာ်အသး
revolve	လဲၤတရံးအသး
riding a bicycle	တၢ်ဒီးလုၣ်ယီၣ်ခိၣ်
rock	လၢဂီၤလုၤခီၤ
rock cycle	လၢဂီၤလုၤခီၤတၢ်မၤအသးတဝီၢ်တဝီၢ်
role	တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအလီၤဘၣ်, မူဒါ
root	သုၣ်ဝံၣ်, တၢ်အဝံၣ်ခိၣ်ထံး
rotate	တရံး
rotation	တၢ်တရံးအသး
rubbing	တြုၣ်တၢ်
ruler (metric)	ပနီၣ်ဘျီ
runoff	လၢဒ်ကွံာ်ဝဲ
S	
saliva	ထူးပျံၤထံ

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
salivate	ထူးယူထိထိပ်, ခပ်ထံယွၤ
scale	ထိပ်တၢ်ကပၤ
scientific inquiry	တၢ်ယုသုၣ်ညါတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scientific investigation	တၢ်ယိထံတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
scientific thinking	တၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးစဲအံၣ်
screw	ဝံၣ်န့ၣ်, ဝံၣ်ပကံးတၢ်
seasonal	အဆၢကတီၢ်
seasonally	လၢအကဲထီၣ်အသးလၢအဆၢကတီၢ်ဒၣ်ဝဲ
seasons	တၢ်အခုအခါ, တၢ်အကတီၢ် (တၢ်ကီၢ်, တၢ်စူ, တၢ်ဝိၣ်)
secondary	ခံမံတမံၤ
sediment	တၢ်အသးအကပ်လၢအလီၤဒးလၢထံခံဒး
sedimentary rock	လၢၢ်အသးအကပ်လၢအလီၤဒးလၢထံခံဒးသ့
seed	တၢ်အချံ
seedling	တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိလၢအစိးပုၢ်ထီၣ်
select	ယုထၢ
senses	(နီၤ)စ့ၣ်တဖၣ်(ထံၣ်, ကလၢၢ်, နၢ်ဟူ, လှၣ်, နၢ)
sense organ	နီၤခိက့ၢ်ဂီၤဒ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးစ့ၣ်(နီၤ)တဖၣ်
sequences	တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤတၢ်တဆိဘၣ်တဆိ
series circuit	ပနိတရံးကဝီၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
sewage	တၢ်အုၣ်တၢ်ဆံၣ်, ထံဘၣ်အၢလၢတၢ်ဒုးယွၤကွံၣ်
shadows	တၢ်အကဒု
shape	တၢ်အက့ၢ်အဝီၤ
shells	အကူ
shelter	တၢ်အိၣ်သဒၢအလီၢ်
shield volcano	တၢ်ဒီသဒၢမုၢ်အူကစၢ်
shiver	ကနိးကစုၣ်
significant	လၢအခိပညီအိၣ်လီၤဆိ
similarity	တၢ်လီၤဂၢၣ်, တၢ်ခိသိးလိၣ်သး
simple machine	စဲးဖိကဟၣ်လၢယိထံဖိဒီးပစူ :ကါအီၤညီ
sink	လီၤဘျၢ, လီၤဘျၢၣ်
situation	တၢ်အခၢၤ, တၢ်အိၣ်အသး
size	အခိၣ်အလဲၢ်, အက့ၢ်အဝီၤ
skeletal muscle	ညၢ်ထူၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးအယံ
skeletal system	အယံအကွဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ
skin	အဖဲးဘျၢၣ်
sky	မူကဝိၣ်လီၤ
sleet	သ့ၣ်, မူခိၣ်ဖိယါယုၣ်သးဒီးမူခိၣ်ထံစူၤလီၤ
small intestine	ပံၣ်ကျိၤအဆဲး
smooth muscle	ညၢ်ထူၣ်ဘျၢ
snow	မူခိၣ်ဖိ
soil	ဟီၣ်ခိၣ်ညၢ်ထူၣ်
soil texture	ဟီၣ်ခိၣ်ညၢ်ထူၣ်အဖဲးဘျၢၣ်အဘျၢ
solar cell	ပီးလီတခါလၢအပျီၣ်လဲမုၢ်အဝံၣ်သဟီၣ်ဆူလီမုၢ်ဝံၣ်သဟီၣ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
solar system	မုၢ်ဒီးမူဖျၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢလဲၤတရံးမုၢ်ခဲလၢၣ်
solid	တၢ်ကိၣ်လိၣ်, လၢအအိၣ်ဒီးအသးအကၢၣ်
solidification	တၢ်မၤကိၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ်
solubility	လၢအပံ့ၢ်လီၤကွၢ်လၢထံကျါ
solute	တၢ်ကျဲထံ, ပံ့ၢ်လီၤ
solution	တၢ်အစၢ, ထံလၢတၢ်ဂၤပံ့ၢ်လီၤဟါမၤလၢအကျါ
sound	တၢ်အကလုာ်
sound recorder	စဲးဖိကဟၣ်လၢအဖိၣ်တၢ်ကလုာ်
source	တၢ်အခိၣ်ထံး, တၢ်အဝံၢ်ထံး
space	မူပျီ, တၢ်လီၢ်လီၤဟီ
species	စၢၤ, တစၢၤ, စၢၤသ့ၣ်
specific	လီၤတံၢ်လီၤဆဲး, လီၤလီၤဆီဆီ
speed	တၢ်အချ့
spine	ပျီၢ်ယံ
spinal cord	နၢၢ်ဘိလၢအအိၣ်လၢပျီၢ်ယံအကဆူး
sponge	ကုၤပိၣ်လဲၣ်
spore	ဖိ မုတမုၢ် တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအချ့ပျံကံလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်အသီ
spring scale	တၢ်ပီးလီတမံလၢအထီၣ်ဒုးတၢ်
sprout	တၢ်စီးပုၢ်ထီၣ်
stages	တၢ်အပတီၢ်
stamen	ဖိအဖါအချ့လၢအထူးထီၣ်တၢ်အချ့
stalks	အထုၣ်, တၢ်အမုၢ်ကျါ
star	ဆၣ်
state	တၢ်အိၣ်အသး
static charge	တၢ်သွီလီၢ်ဂံၢ်ဆူလီမုၢ်အူအသဟီၣ်လၢအတယုၤ
static electricity	လီမုၢ်အူအသဟီၣ်လၢအတယုၤ
stem	ထံသဝံ, ထံချီသဝံ
stigma	ဖိအမိၢ်ဘိအချ့
stimulus	တၢ်လၢအထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်
stomach	ကဖု
storms	ကလံၤမုၢ်တွၤ
stopwatch	န့ၣ်ရဲၣ်ဖိၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်
strategy	တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤခိၣ်သ့ၣ်
strato	ကလံၤလၢအအိၣ်ကစီၤယံဒီးဟီၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဖဲးခိၣ်နွံမံၤလၢၣ်
stratus cloud	တၢ်အၢၣ်လၢအအိၣ်ဘူးဒီးဟီၣ်ခိၣ်ကထၢ
streak	အလွဲၢ်ကတီၢ်, တၢ်ကပီၤအယဲၤတဘီ
structural adaptation	တၢ်မၤဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါက့ၤတၢ်လၢအဘၣ်ယးဒီးကျိၤကျဲၤလၢဘၣ်တၢ်ဘျီအီၤ, ကရၢကရံထီၣ်အီၤ
structure	ဆီလီၤပပ်လီၤ, ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ
subsoil	ဟီၣ်ခိၣ်အဖဲးဘျီလၢအအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ညၢၣ်ထုၣ်အဖိလၢတကကြၢ
substance	တၢ်အသးအကၢၣ်, တၢ်အမိၢ်အပုၢ်
summarize	ကျၢၢ်တံၢ်
sun	မုၢ်

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
sunny	မူခိန်ကဆီ
support	ပာ်ယာ်, တာ်ဆီန်ထွဲမၤစၢၤ
surface	တာ်အမဲင်ဖဲးခိန်
survive, survival	အိန်မူလီၤတဲင်
surviving	တာ်အိန်မူခဲး, အိန်မူလီၤတဲင်ခဲး
sweat	ကပၤ
switch	လဲလိာ်အသး (တာ်အိးထီၣ် တာ်မၤသံလီမုၢ်အူအပိးလီ)
system	တာ်ရဲၣ်တာ်ကျဲၤအတာ်မၤကျဲၤ
T	
tadpole	ဘၢၣ်ဘီ, ဘၢၣ်ခၢ်
tape measure	နီၣ်ထီၣ်ယံၤ
teeth	မဲ
temperate	လၢအအိန်ခိးတာ်ကိာ်တာ်ခုၣ်လၢအတဆူၣ်
temperature	တာ်ကိာ်တာ်ခုၣ်အနီၣ်ဂံၢ်
temporary magnet	တစိာ်တလီၢ်ထးနါ
theory	တာ်ဆိကမိၣ်ခိးတာ်န့ၣ်လၢ တၢ်ကြဲးမၤတၢ်ခဲလဲၣ်ခဲလဲၣ်တာ်ကျဲၤ
thermometer	နီၣ်ထီၣ်တာ်ဂိာ်တာ်ခုၣ်
thrive	အါထီၣ်ဂိာ်ထီၣ်, ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်
thunderstorm	လီကလံၤမုၢ်
tissue	မုၢ်ဝဲဒၣ်တာ်အယဲၤတဖၣ်လၢအပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးခိးကဲထီၣ်ဝဲညၣ်ထူၣ်
tongue	ပျၤ
tool	တာ်ပိးတာ်လီလၢပုၤသူအိၤ
topsoil	ဟီၣ်ခိၣ်ညၣ်ထူၣ်လၢအဖိခိၣ်တကထၢ
tornado	ကလံၤမုၢ်လၢအအူသဝဲတာ်တပျၢၣ်တပျီၤ
trachea	ကလံၤကျိၤလၢကိာ်ယူၢ်ပူၤ
trait	လုာ်လၢသကဲၣ်ပဝးလီၤဆီ
transfer	တာ်ဆူၤခိစိာ်ခိတာ်
transport	တာ်ဆူၤထီၣ်ဆူၤလီၤတာ်
trial	တာ်ကျဲၤဘၢကျဲၤတူၢ်, တၢ်မၤကွၢ်
tropical	ဘၣ်ထွဲတာ်ကိာ်လီၢ်ကဝီၤ
troposphere	တာ်ကိာ်လီၢ်ကလံၤကဝီၤ
trough	လပီအကဆူး, ထံမိၤကျိ
trunks	သ့ၣ်အထူၣ်မိာ်ပုၢ်
turbine	စဲးဖီကဟၣ် မ့တမုၢ် စဲးလၢအခိးန့ၢ်အတဟီၣ်လၢအပၣ်တရံးလၢအတရံးအသးလၢထံ
type	အကလုာ်
U	
unbalanced forces	တာ်သဟီၣ်ဆူၣ်လၢတဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး
unequal	လၢအတခဲးထံးထံးလိာ်သး
under	အဖီလၢာ်
universe	မူဟီၣ်ကယၢ

SCIENCE GLOSSARY - ELEMENTARY SCHOOL LEVEL

ENGLISH	KAREN
V	
vacuole	တၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်ဒီး အထံအနီၣ်လၢစဲလ်အပူ ၁
variable	လၢအလဲလိၣ်အသးသ့
vegetable	တၢ်ဒီးတၢ်လၢ
vein	သွံၣ်တုၤကျိၤ
vertebrate	တၢ်သးသမူလၢအအိၣ်ဒီးအပျီၢ်ပံ
visible	လၢအဘၣ်တၢ်ထံၣ်အီၤသ့, လၢအဖျါ
volcano	ကစၢ်မ့ၣ်အူ
voltmeter	နီၣ်ထီၣ်လီမ့ၣ်အူသဟီၣ်
volume	တၢ်အသီၣ်ဒိၣ်သီၣ်ဆံး
W	
waste	မၤလၢၣ်ဂီၤကလီတၢ်
water	ထံ
water cycle	ထံတၢ်မၤအသးတဝီၣ်တဝီ (ထံအတၢ်လဲၤတရံးသး)
water vapor	ထံသဝံ
wavelength	ကွဲၤလုလိၤလပီအကျိၤအတၢ်ဒုၣ်စၢၤ
weather	မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤ
weathering	မူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤလၢအဆုံ
wedge	ကျဲး, ဆွံန့ၣ်တၢ်, ဆွံတၢ်လီၤတၢ်
week	နွံ, တနွံန့ၣ်အိၣ်ဝဲနွံသီ
weight	တၢ်အယၢ, တၢ်အတယၢ်
wheel and axle	ပၣ်ရံး
width	တၢ်အလဲၢ်, တၢ်အဒိၣ်ယီၤ
wind	ကလံၤ
wind vane	တၢ်ပီးတၢ်လီၤဒူးန့ၣ်ကလံၤအူတၢ်အကျိၤ
wings	အဒိးဆု